til de „dannede“ Klasser, upaatvivlelig svare, at han var forelsket og længtes efter et nærmere aandeligt og legemligt Samliv med den Kvinde, han havde valgt. Saa indlevede er vi i den Opfattelse, at Kjærlighed er den nødvendige Forudsætning for et ret Ægteskab, at selv, naar vitterlig andre Hensyn har været afgørende, opretholde alle Parter den Fiction, at Kjærlighed har været Motivet. Derimod skyr man forud at tale om eller blot tænke paa den mest indgribende og nærliggende Konsekvens af Ægteskabet, Børnene; det er ikke frit for, at denne kommer den romantiske Opfattelse af Ægteskabet noget paa tværs, og man kan af og til, især i Damenoveller, træffe harmfulde Udbrud om det „brutale“ Vielsesritual, fremkaldte ved dettes Antydninger i den Retning, som ganske vist ogsaa gaa ud fra den grundforskellige, gammeltestamentlige Opfattelse af Forholdet mellem Mand og Kvinde.

Hvis man derimod havde spurgt en ung Athenienser fra den egenlig antike Tid om hans Motiver til at indgaa Ægteskab, vilde han have svaret omtrent som saa: Jeg gifter mig for at faa ægte Børn og legitime Arvinger til mit Gods, der kan støtte mig i min Alderdom, bevare min Slægt og bringe Dødningeoffer paa min Grav. Næsten som en juridisk Definition fremtræder denne Opfattelse i en Retstale omtrent fra Demosthenes' Tid, i hvilken der ivres stærkt imod at give Concubinat Anerkendelse som Ægteskab; der hedder det: Hetærerne have vi for vor Fornøielses Skyld, Concubiner*) for Legemets daglige Pleie, men Ægtehustruer for at avle ægte Børn og for at have en paalidelig Vogterske af Formuen.“

Ægteskabets Formaal var altsaa at faa Børn, og dette Formaal var hos Athenæerne „saa dominerende, at det kvalte alle andre Hensyn;“ — „om personlig Tilbøjelighed blev der slet ikke spurgt“, og der var heller ingen Lejlighed til, at en saadan kunde vækkes, da der saa godt som intet Samkvem fandt Sted mellem unge attiske Mænd og Kvinder; disse sidste levede indespærrede som i et Harem, og det betragtedes som en grov Fornærmelse „naar en fremmed Mand i Husherrens Fraværelse kom ind til Husets Damer.“ — En Mand kunde ligefrem *arve* en Hustru tilligemed Formuen. — Noget aandeligt Samliv var der ikke, og kunde der ikke være mellem Ægtefællerne: Man-

*) Hetære = Skøge. Konkubine = Elskerinde, Frille.